

Mintys po olimpiados

2018 m. balandžio 26–27 dienomis Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijoje vyko 24-oji Lietuvos mokinių dailės olimpiada. Šių metų Lietuvos mokinių dailės olimpiada skirta Lietuvos 100-mečiui paminėti. Olimpiados tema – „Lietuvos sėkmės istorijos šimtmetis: praeitis, dabartis, idėja Lietuvai“.

Lietuva – šalis, kurioje sugyvena įvairių tautų ir kiekvieno iš mūsų istorija. Tai šalis, kurioje branginama istorinė atmintis, puoselėjamos senosios tradicijos, papročiai, kaimynystės ryšiai, unikali gamta, kalba. Kurdama savąją sėkmę, Lietuva įveikė ilgą praradimų ir atradimų kelią. Kokiomis IDĖJOMIS Lietuvą galime palydėti mes – XXI a. žmonės? Apie kokią šalies sėkmę svajojame? Kaip gyvensime po 5, 10 ar... 100 metų? Kokią Lietuvą paliksime ateinančio šimtmečio kartoms? Kokias idėjas įgyvendinus būtų užtikrinta Lietuvos valstybės gerovė?

Tai klausimai, į kuriuos savo darbuose bandė atsakyti Lietuvos mokiniai visuose trijuose dailės olimpiados etapuose. Man teko garbė ir didelė atsakomybė būti trečiojo etapo darbų vertinimo komisijos pirmininku. Iš pat pradžių gerai nuteikė darbų ekspozicija – didelė erdvė, žiūrovui patogiai išdėstyti darbai, geros sąlygos vertinimo komisijos darbui, mokinių prisistatymams ir apskritai buvimui meno pasaulyje. Prieš olimpiadą bijojau, kad darbai gali būti labai panašūs, neoriginalūs, paveikti tam tikrų šampų. Bet baimė nepasitvirtino. Darbai geri ir tikrai buvo sudėtinga atrinkti geriausius. Ypač maloniai nustebino mokinių darbų aplankai (*portfolio*), iš kurių galima semtis minčių. Smagu, kad jauni žmonės pajuto, jog šios olimpiados tema ir atlikti darbai padėjo geriau suvokti santykį su tėvyne, kad tai buvo savotiškas dialogas, išsiūsta žinutė.

Reikia pastebėti, kad bendrame kontekste išraiškos priemonių pasirinkimu, dailės technikų įvaldymu (tiesa, ne visais atvejais temos atskleidimu ar kūrybiškumu) išsiskiria mokiniai, lankantys dailės ar meno mokyklas. Matyt, tai ir lėmė, kad tarp olimpiados nugalėtojų dominuoja šių mokyklų mokiniai. Be abejo, nugalėtojų sąrašas galėtų būti gerokai ilgesnis, nes vos keletu balų mažiau įvertintų įdomių ir kūrybiškų darbų tikrai dar buvo.

Šios olimpiados sėkmė – tai ir Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijos nuopelnas. Kodėl buvo pasirinkta būtent ši gimnazija? Ieškota istoriškai įprasminančios vietos ir ne tik, svarbus ir gimnazijos vadovų bei savivaldybės požiūris į tokio renginio reikšmę bendrame meninio ugdymo kontekste. Ir rasta puiki vieta ir žmonės, kurie su kaupu pateisino olimpiados organizatorių lūkesčius.

Vytautas Tallat-Kelpša

Skulptorius, Panevėžio dailės mokyklos direktorius